

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window ในการดำเนินการวิจัย กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 3,380 คน จาก 228 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยมีวิธีการสุ่ม ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้สอน จำนวน 3,380 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน

2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากรในสถานศึกษา (Proportionate Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างของแต่ละสถานศึกษา เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป ซึ่งมีวิธีการสุ่ม ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างของแต่ละสถานศึกษา = $\frac{\text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{ประชากรทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$

3. สุ่มครูจากแต่ละสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยตามที่คำนวณได้โดยใช้วิธี
 สุ่มอย่างง่าย รายละเอียดดังปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษาในเขตอำเภอที่สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ฉวาง	39	469	48
ทุ่งสง	57	1,152	118
ทุ่งใหญ่	46	612	63
พิปูน	18	195	20
นาบอน	15	187	19
บางขัน	20	322	33
ฉ่ำพรรณรา	13	152	15
ช้างกลาง	42	291	30
รวม	228	3,380	346

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหาร
 สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ วุฒิ
 การศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การใช้อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดเชิง
 ทฤษฎีของ เดสเลอร์ (Dessler, 1998) และ แฟรงค์ และ ราเวน (French & Raven 1968) ทั้ง 5 ด้าน
 คือ อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และอำนาจความ
 เชี่ยวชาญ รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 37 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตรา
 ส่วนประมาณค่า (rating scales) ในแต่ละข้อมีคะแนนความสำคัญ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อันเกิดจากการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวความคิดของ ฮอยล์ และ มิเกล (Hoy & Miskel 1991) 4 ด้าน คือ การปรับตัว การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การบูรณาการ การมีจิตมุ่งต่อองค์กร และผู้วิจัยได้ปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถามของ อำนาจ ศิริแพทย์ (2542) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ อำนาจของ ผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยลักษณะของแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีประสิทธิภาพมากที่สุด
4	หมายถึง	มีประสิทธิภาพมาก
3	หมายถึง	มีประสิทธิภาพปานกลาง
2	หมายถึง	มีประสิทธิภาพน้อย
1	หมายถึง	มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 เพื่อให้ได้เครื่องมือที่ใช้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์เป็นแนวคิดและเป็นหลักการในการกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. สร้างแบบสอบถามใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจของ เดสเลอร์ (Dessler, 1998) และ แฟรงค์ และ ราเวน (French & Raven 1968) ทั้ง 5 ด้าน และแนวคิดด้านประสิทธิภาพของโรงเรียน ของ ฮอยล์ และ มิเกล (Hoy & Miskel, 1991) ทั้ง 4 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องตามขอบเขตและนิยามศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ วุฒิศาสตร์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีประประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี ตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ และถ้อยคำภาษาชัดเจนหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1	หมายถึง	ข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและถ้อยคำภาษา
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและถ้อยคำภาษา
- 1	หมายถึง	ข้อความไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและถ้อยคำภาษา

6. วิเคราะห์ผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อเพื่อหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไว้ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้ได้

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 50 คน โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) จากนั้นนำคำถามทั้งหมดไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9748

8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตให้ครูผู้สอนในสังกัดตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำส่งแบบสอบถามด้วยตนเองตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียนจำนวน 232 โรงเรียน จำนวน 346 คน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และบางส่วนได้ไปเก็บรวบรวมด้วยตัวเอง ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 4 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามกลับมา 346 ชุด คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (ตอนที่ 1) เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ หากค่าความถี่ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง
2. การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (ตอนที่ 2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผลของ อุทัย โนภาส (2547) ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แบบสอบถามการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (ตอนที่ 3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผลของ อุทัย โนภาส (2547) ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง มีประสิทธิผลมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง มีประสิทธิผลมาก
2.50-3.49	หมายถึง มีประสิทธิผลปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง มีประสิทธิผลน้อย
1.00-1.49	หมายถึง มีประสิทธิผลน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (ตอนที่ 2 และ 3) โดยหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ((Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) หรือมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตรของถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
 \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

1.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Computing the Pearsour) สหสัมพันธ์อย่างง่าย (มนัส ครองญาติ, 2541)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

2.1 หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์ของผู้เชี่ยวชาญโดยหาค่าดัชนี IOC (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2543)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2543)